

بورس باز

تکنیک‌های جادویی سرمایه‌گذاری در بورس

سلمان امین

نشر میلکان

فصل اول

معامله‌گران سرگردان

سال‌ها پیش، وقتی به عنوان معامله‌گر، وارد بازارهای مالی و سرمایه^۱ شدم، هیچ تصوری از راهی که پیش رویم بود نداشتم. مانند هر کار دیگری که تا آن زمان انجام داده بودم، احساس می‌کردم تنها به کمی زمان، جمع‌آوری اطلاعات و تجربه نیاز دارم تا بتوانم به سودی منطقی، مطمئن و پایدار دست پیدا کنم. با توجه به پیش‌فرضهایی که در مورد فعالیت در این بازارها داشتم، به نظر می‌رسید آموختن تعداد محدودی استراتژی معاملاتی در طول چند هفته و درنهایت تصمیم‌گیری نهایی برای خرید یا فروش ارز^۲ و سهام^۳ تمام چیزی است که برای کسب سود کافی است. بعد از گذراندن یک دوره‌ی آموزشی فشرده، دل به دریای معاملات زدم. پیش‌پیش این نکته را می‌دانستم که از نظر تصوری امکان به سودنشیستن همه‌ی معاملات وجود ندارد و من درنهایت با مجموعه‌ای از سودها و زیان‌ها مواجه خواهم شد؛ اما طولی نکشید که بازار روی دیگرش را به من نشان داد. معاملات ضررده یکی پس از دیگری از راه می‌رسیدند و حجم سرمایه‌ی من مثل یک ساندویچ ژامبون، تکه‌تکه کم می‌شد. در کمتر از یک ماه تمام سرمایه‌ی خود را دودستی تقدیم بازار کردم. یک جای کار به‌وضوح می‌لنگید. اما کجا؟ به گمان آن روزهایم، می‌توانستم دلیلش را حدس بزنم. من معامله‌گر تازه‌کاری بودم که چیز زیادی از قواعد و قوانین این کار نمی‌دانست. تنها یک دوره‌ی آموزشی ده‌جلسه‌ای در یکی از آموزشگاه‌های تهران دیده بودم که خوشبختانه بعدها به‌دلیل کلاهبرداری تعطیل شد. این اصلاً کافی به نظر نمی‌رسید. برای همین دست به کار شدم. روزهای بعد در دوره‌ی آموزشی دیگری

هنگام شرکت در آن دوره‌های آموزشی متعدد، با دوستان زیادی آشنا شده بودم، اکثراً انسان‌های تحصیل کرده و موقر که هر کدام‌شان در جنبه‌های دیگر زندگی خود به شدت موفق بودند. بعضی‌های شان حتی مشاوران مجرب حوزه‌ی اقتصاد بودند که در طول سال صدها نفر دیگر را در بسترهای درست سرمایه‌گذاری تربیت می‌کردند. اما وضعیت آن‌ها هم فرق چندانی با من نداشت. همه‌ی آن‌ها، تأکید می‌کنند: همه‌ی آن‌ها، مثل من دچار نوعی سرگشته‌گی و راه‌گم کردگی شده بودند، شاید با این تفاوت که پولی را که من در طول یک ماه باخته بودم آن‌ها در بهترین حالت در مدت زمان سه ماه یا کمی بیش‌تر و کم‌تر از دست داده بودند. وقتی هم‌دیگر را می‌دیدیم، گوشه‌ای می‌نشستیم و با قیافه‌های حق به جانب از علل ناکامی‌ها صحبت می‌کردیم که از نظر خودمان همه و همه به بازار مربوط می‌شد. این شکست‌های ناگزیر دسته‌جمعی که به خودکشی نهنگ‌ها بی‌شباهت نبود من را در پیگیری نظریه‌ام درمورد «معرفی بازار به عنوان متهم ردیف اول» ثابت‌قدم‌تر می‌کرد.

اما این نظریه‌ی عالمانه (!) کم‌ترین فایده‌ای برای من نداشت؛ چراکه نظریه‌داشتن یک چیز است و پول در آوردن از بازار چیز دیگر. این دو تفاوت‌های بنیادین بسیاری باهم دارند. نظریه‌ها قبض‌های شما را پرداخت نمی‌کنند و شما را به امنیت اقتصادی نمی‌رسانند. ایده‌ها و تئوری‌های بکر اگر قابلیت و امکان اجرا پیدا نکنند، در حد چند سطر و جمله باقی خواهند ماند و دردی از کسی دوا نخواهند کرد. این نظریه‌ها هم طبعاً به هیچ کار من نمی‌آمد، جز این‌که می‌توانستم از آن بعد بدون احساس گناه و عذاب و جدان به بازار یورش بیرم و مثل یک سامورایی زخمی از او انتقام بگیرم؛ چراکه تمام سرمایه‌ی من را درست جلوی چشمانم از چنگ درآورده بود و باز هم حریصانه مقدار بیش‌تری طلب می‌کرد. این بود که براثر کشمکش‌های درونی، ناشیانه، وارد بازی انتقام شدم.

ثبت‌نام کردم. هر مطلب و مقاله‌ی جدیدی که منتشر می‌شد با ولع می‌خواندم؛ دور کلمات قلمبه‌سلمه خط می‌کشیدم و هم‌زمان به امر وحشتناک معامله‌گری می‌پرداختم. از این آموزشگاه به آن آموزشگاه می‌رفتم و تلاش می‌کردم از آخرین اخبار و اطلاعاتی که درمورد بازار منتشر می‌شد عقب نمانم. در اکثر سایت‌ها و انجمن‌های اینترنتی مربوط به بازارهای پول و سرمایه عضو شده بودم. سعی می‌کردم خودم را به سلاح دانش و اطلاعات مربوط به کار مجهر کنم. می‌خواندم و معامله می‌کردم. به خاطر انرژی زیاد و طبع سخت‌کوشی که دارم، در ابتداء ضررهای کوچک و بزرگ نامیدم نمی‌کرد. احساس می‌کردم دارم روی خط حرکت می‌کنم و دوره‌ی این ضررهای کوتاه و بلند به سرعت به پایان خواهد رسید؛ اما راستش هرگز چنین اتفاقی نیفتاد. این بار هم تمام سرمایه‌ام را به این بازار بی‌سروتِ زبان نفهم باختم. تنها فرقی که با بار اول داشت این بود که دیگر به اندازه‌ی قبل خودم را مقصراً نمی‌دانستم. به من چه ارتباطی داشت؟! مگر چه کار اشتباہی کرده بودم؟ به نظر خودم، به اندازه‌ی کافی اطلاعات داشتم و همه‌ی جوانب مربوط به معامله در بازار را رعایت می‌کردم: تعیین حد ضرر،^۱ تعیین حد سود،^۲ مدیریت سرمایه و استفاده از بهترین استراتژی‌های معاملاتی. دیگر چه چیزی کم بود؟ حتی اگر می‌خواستم، نمی‌توانستم خود را مقصراً بدانم، چون در غیر این صورت تنها کسی که به عنوان متهم ردیف اول این شکست‌های ناجوانمردانه معرفی می‌شد خود من بودم. وانگهی، همه‌ی کارهایی را که برای تبدیل‌شدن به یک معامله‌گر برتر احتیاج بود انجام داده بودم.

اما به‌هر حال بدون تعیین مقصراً هم که نمی‌شد به کار ادامه داد. یکی باید مسئولیت مستقیم این ناکامی‌های پیاپی را بر عهده می‌گرفت. و در این مورد غم‌بار چه کسی بهتر از خود بازار؟! موجود بی‌شاخ و دم زبان‌بسته‌ای که بدون احساس گناه سیگنانل‌های اشتباه مخابره می‌کرد و من را مدام به زحمت می‌انداخت.